

**AZ ÓKORTUDOMÁNYI TÁRSASÁG 52. ALKALOMMAL MEGRENDEZETT
ÁBEL JENŐ ORSZÁGOS LATINVERSENYÉNEK ELSŐ FORDULÓJA**

A *minores* (7–8. oszt.) kategória tétele

(2016. február 5. 10–13^h)

Szarvas és farkas

A rómaiak szinte bármilyen természeti jelenségben vagy eseményben, amelynek váratlanul szemtanúi lehettek, isteni jeladást láttak. Az ilyen jeleknek különösen nagy jelentőségük volt csata előtt – nemcsak azért, mert a megfigyelők hite szerint a csata végkimenetelére utaltak, hanem azért is, mert a jel és annak értelmezése nagy hatással volt a katonák harci moráljára, és így végső soron akár a csata sorsát is megfordíthatta. Így történik a következő, a Kr. e. 4-3. század fordulóján játszódó jelenetben is.

Romani per biduum lacessebant proelio¹ Gallos. Pauci utrimque ceciderunt², sed res nequaquam ad discrimen pervenit³. Tertio die Romani omnibus cum copiis in campum descenderunt. Iam et Romani et Galli aciem instruxerant, cum⁴ cerva, quam lupus agebat, per campos inter duas⁵ acies decurrit. Inde cerva ad Gallos, lupus ad Romanos cursum deflexit⁶. Lupo Romani inter ordines⁷ viam dederunt⁸, cervam autem Galli telis confixerunt. Tum unus ex militibus Romanis exclamavit: „Illac⁹ fuga et caedes vertet¹⁰, ubi nunc sacram Dianae feram¹¹ mortuam¹² videtis. Hinc victor Martius¹³ lupus, qui nos originis nostrae ex Marte deo admonuit¹⁴, integer et intactus discessit.” Acies posthac concurrerunt, Romani Gallos pepulerunt¹⁵, et victores¹⁶ Romam reverterunt.¹⁷

¹ *proelio lacescere* – „csatára ingerel“, „provokál“

² *ceciderunt*: keresd a *cado* 3 igénél!

³ *pervenit*: Praes. perf.

⁴ kötőszó, nem praepositio!

⁵ *duo, duae, duo* – „kettő“ (itt az *aciesszel* egyeztetve, acc.-ban)

⁶ *cursum deflectere* – „elkanyarodni“

⁷ *ordo, -inis m.* – „sor“

⁸ keresd a *do* I igénél!

⁹ *illac...*, *ubi* = *ad eos...*, *apud quos*

¹⁰ *verto* 3, *verti*, *versum* – „fordul“, „száll“

¹¹ *a fera, -ae f.* főnévből

¹² fordítsd állapothatározóként!

¹³ nem a hónapra utal!

¹⁴ *admoneo* 2, *-ui, -itum* – „emlékeztet“, „figyelmeztet“ (amire: Gen.!).

¹⁵ keresd a *pello* 3 igénél!

¹⁶ fordítsd állapothatározóként!

¹⁷ *reverti* 3, *-verti, -versum* – „visszatér“